

Zmiany w systemie zabezpieczeń dla RDN po wdrożeniu systemów notujących

Łukasz Goliszewski
Zastępca Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem

Wdrożenie nowych systemów notujących przez TGE

- ◆ W związku z wdrożeniem nowych systemów notujących przez TGE i rozbiem notowań na rynkach spot pomiędzy systemami konieczne jest dostosowanie sposobu zabezpieczania transakcji na rynkach spotowych TGE

- ◆ Harmonogram wdrożenia:
 - ✓ Etap I:
 - ◆ **CONDICO Trading: fixing I + fixing II** (energia elektryczna)

 - ◆ **X-Stream Trading:** notowania ciągłe (energia elektryczna) + wszystkie pozostałe rynki spot

 - ✓ Etap II:
 - ◆ **SAPRI: fixing II** (energia elektryczna)

 - ◆ **X-Stream Trading:** fixing I i notowania ciągłe (energia elektryczna) + wszystkie pozostałe rynki spot

Konieczność dostosowania modelu - założenia

- ◆ Uwarunkowania techniczne:
 - ✓ System SAPRI nie ma technicznej możliwości prewalidowania zleceń
 - ✓ Brak możliwości zastosowania wspólnego limitu transakcyjnego dla dwóch systemów
- ◆ Podstawowym celem Izby przy tworzeniu nowego modelu było zachowanie dotychczasowych zasad zabezpieczania transakcji spotowych dla tych rynków, dla których jest to możliwe –
 - ✓ brak zmian dla podmiotów działających wyłącznie na rynkach gazu lub na rynkach praw majątkowych
- ◆ Wprowadzenie nowego modelu nie będzie wiązało się z koniecznością utworzenia nowych rachunków bankowych dla Członków Izby
- ◆ Zasady wnoszenia zabezpieczeń niepieniężnych pozostają niezmienione

Nowy model – zakres zastosowania

- ◆ Zakres zastosowania nowego modelu:

- ✓ Etap I:

- ◆ **CONDICO Trading: fixing I + fixing II** (energia elektryczna)

- ◆ **X-Stream Trading:** notowania ciągłe (energia elektryczna) + wszystkie pozostałe rynki spot

- ✓ Etap II:

- ◆ **SAPRI: fixing II** (energia elektryczna)

- ◆ **X-Stream Trading:** fixing I i notowania ciągłe (energia elektryczna) + wszystkie pozostałe rynki spot

*Nowy model zabezpieczenia

*Dotychczasowe zasady (limit transakcyjny)

Depozyt Historyczny Spot (DHS)

- ◆ Celem depozytu historycznego spot (DHS) jest zabezpieczenie transakcji wskazanych poniżej poprzez wyznaczenie zabezpieczenia na podstawie danych historycznych dotyczących transakcji Członków.
 - ✓ Etap I: **CONDICO Trading: fixing I + fixing II** (energia elektryczna)
 - ✓ Etap II: **SAPRI: fixing II** (energia elektryczna)

Depozyt Historyczny Spot (DHS)

- ◆ Depozyt historyczny spot (DHS) wyznaczany jest jako **maksymalna wartość płatności** wynikającej z tytułu transakcji zawieranych w ramach **fixingu I i II/fixingu II** z ostatnich **30 dni** kalendarzowych pomnożona przez parametr liczby dni (odzwierciedlający maksymalną ilość dni w skumulowanej płatności za dostawę, standardowo na poziomie równym **3**)
- ◆ Minimalna wartość DHS ustalona na poziomie **20.000 PLN**

$$DHS_t = \max(DHS_{min}; PF_t * pD; PF_{t-1} * pD; \dots; PF_{t-29} * pD)$$

Gdzie:

- ◆ DHS_t - wartość depozytu historycznego spot wyznaczona w dniu t
- ◆ DHS_{min} - minimalny poziom DHS
- ◆ PF_t - wartość płatności z tytułu transakcji zawieranych w ramach **fixingu I i II/fixingu II** w dniu t
- ◆ pD - parametr liczby dni

Depozyt Historyczny Spot (DHS)

- ◆ Depozyt historyczny spot (DHS) gromadzony będzie na rachunku **depozytów transakcyjnych** dedykowanym Członkowi.
- ◆ Dla rynków objętych DHS **nie obowiązuje prewalidacja zleceń**
- ◆ Limit transakcyjny LT na pozostałe, prewalidowane rynki:
 - ✓ LT = wartość środków na rachunku depozytów transakcyjnych – depozyt dostawy - DHS
- ◆ Możliwość wniesienia **gwarancji bankowej** na pokrycie **max. 50%** wymaganego DHS

Cechy modelu historycznego

Podstawowe cechy historycznego modelu zabezpieczeń:

- ◆ Zabezpieczenie wymagane przed rozpoczęciem handlu i powstaniem jakiegokolwiek ekspozycji kredytowej
- ◆ Stabilność – możliwie małe wahania wymaganych depozytów dzień do dnia
- ◆ Zabezpieczenie ryzyka kredytowego z odpowiednio wysokim prawdopodobieństwem w dniu wolne od pracy (np. weekendy)
- ◆ Jak najlepsze odzwierciedlenie ryzyka i zachowania poszczególnych uczestników rynku

Zmiana modelu zabezpieczeń dla rynku spot – kolejne kroki

- ◆ Wprowadzenie odpowiednich zmian do Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej
- ◆ Wprowadzenie odpowiednich zmian do Szczegółowych Zasad Rozliczeń
- ◆ Uchwała zatwierdzająca parametry modelu
- ◆ Wymienione wyżej dokumenty zostaną Państwu przedstawione z odpowiednim wyprzedzeniem
- ◆ Nowy model wejdzie w życie w dniu uruchomienia X-Stream Trading

Dziękuję za uwagę

Łukasz Goliszewski
Zastępca Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem

Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych Spółka Akcyjna
Al. Jana Pawła II 80 lok. F 35
00-175 Warszawa